ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **V. P.,** zast. Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 12. 2017, č. j. KRPA-467752-16/ČJ-2017-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 2. 2018, č. j. 2 A 2/2018 – 39,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Soudem ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ing. Jakubu Backovi, advokátovi, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 8.228 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zajistila žalobce

za účelem správního vyhoštění. Dobu zajištění žalobce stanovila na 90 dnů, ode dne omezení osobní svobody.

[2] Žalobce proti tomuto rozhodnutí žalované podal žalobu, v níž namítal, že žalovaná nevyhodnotila dostatečně a přezkoumatelně možnost uložení zvláštních opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců. Žalobce žalované vytknul, že zcela odmítla využitelnost zvláštních opatření pro nedůvěru k osobě žalobce, který nevycestoval z území České republiky po době, která mu byla stanovena pravomocným a vykonatelným rozhodnutím o správním vyhoštění. Podle žalobce žalovaná dostatečně individualizovaně nevyhodnotila jeho konkrétní situaci, především pak to, že si žalobce nebyl vědom ukončení řízení o jeho kasační stížnosti ve věci žádosti o mezinárodní ochranu, které ho opravňovalo k pobytu na území. Žalobce upozornil na skutečnost, že právní předpis členského státu musí být vždy vykládán v souladu se smyslem, cíli a požadavky návratové směrnice. Na tuto skutečnost ostatně NSS upozornil již v rozsudcích ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 - 51, a ze dne 28. 3. 2012, č. j. 3 As 30/2011 - 57. Žalobce dále poukázal na rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2016, sp. zn. 5 Azs 20/2016, a konstatoval, že rozhodnutí žalované nemůže obstát pro paušalizované a neindividualizované posuzování pobytové historie žalobce. Žalovaná fakticky vyšla pouze z nevycestování žalobce, aniž by se vyjádřila k podstatným konkrétním okolnostem případu. Žalobce zdůraznil, že si nebyl vědom rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, jímž byla odmítnuta jeho kasační stížnost pro nepřijatelnost. Dle svého subjektivního přesvědčení se žalobce snažil legálními prostředky odvrátit nutnost vycestování do své vlasti. Závěrem stěžovatel zmínil, že na území České republiky disponuje zázemím.

[3] Městský soud v Praze shora uvedeným rozsudkem žalobu zamítl. Shledal, že v posuzované věci byly splněny podmínky pro zajištění žalobce a konstatoval, že žalovaný se dostatečně a srozumitelně vypořádal s nutností zajištění, když přihlédl k osobě žalobce, který pobýval na území České republiky neoprávněně, nerespektoval rozhodnutí správního orgánu ve věci vyhoštění a tím vzbudil pochybnost, že se podvolí dalším povinnostem stanoveným správním orgánem. Z dalších skutečností uváděných žalovaným je zjevné, že žalobce svým dosavadním jednáním neposkytoval dostatečnou záruku umožňující uplatnění zvláštních opatření za účelem vycestování. Městský soud dále dospěl k závěru, že žalovaný se s ohledem na závěry uvedené v rozsudcích NSS ze dne 30. 9. 2014, č. j. 9 Azs 192/2014 - 29, a ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38, dostatečně zabýval individuálními okolnostmi žalobce, neboť konstatoval, že žalobce nemá finanční prostředky k uložení finanční záruky, nesdělil stálou adresu, uvedl, že pobývá u své přítelkyně nebo na stavbě, kde pracuje. Žalobce se opakovaně dopouštěl protiprávního jednání spočívajícího v nerespektování rozhodnutí o správním vyhoštění a uvedl, že nemá v úmyslu z území České republiky vycestovat. Tyto skutečnosti vylučují podle městského soudu možnost aplikace zvláštních opatření složení finanční záruky a zdržování se na určité adrese.

[4] Městský soud nepřisvědčil ani argumentaci žalobce, že nevěděl o skončení řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a že tak byl povinen vycestovat. Podle městského soudu totiž byl povinen aktivně se zajímat o svou pobytovou situaci, a to tím

spíše, že si byl vědom toho, že mu bylo uloženo správní vyhoštění s povinností opustit území České republiky.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž stejně jako v žalobě namítal, že žalovaná nesprávně a nedostatečně posoudila možnost uložení zvláštních opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců a stěžovatele zajistila, ačkoli nezvážila důkladně jeho situaci. Svůj postoj založila pouze na skutečnosti, že stěžovatel setrval na území České republiky i poté, co uplynula doba k vycestování uložená v rozhodnutí o správním vyhoštění. Městský soud se fakticky přihlásil k závěru, že nedbalostní jednání stěžovatele spočívající v nedostatečném projevení zájmu o soudní řízení ve věci přezkumu rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany může vést k závěru o nemožnosti uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců a nutnosti zajištění cizince podle § 124 odst. 1 téhož zákona. S tímto názorem městského soudu stěžovatel nesouhlasí a má za to, že z tohoto důvodu nelze zavrhnout alternativní opatření využitelná pro nahrazení institutu zajištění. Právní předpis členského státu musí být vždy vykládán v souladu se smyslem, cíli a požadavky návratové směrnice. Stěžovatel poukázal na rozsudky NSS ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 - 51, a ze dne 28. 3. 2012, č. j. 3 As 30/2011 - 57. Zdůraznil, že nelze připustit paušalizované rozhodování ve věcech zajišťovaných cizinců, a upozornil, že NSS rozsudkem ze dne 28. 2. 2016, č. j. 5 Azs 20/2016 - 48, odmítl dosud rozšířenou praxi správních orgánů, podle níž v případě, že cizinec již z území České republiky po pravomocném rozhodnutí o vyhoštění nevycestoval, je fakticky vyloučena možnost uložení zvláštních opatření, a to právě pro rozpor tohoto názoru a praxe s návratovou směrnicí.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[8] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že v posuzované věci se jedná o posouzení zákonnosti rozhodnutí žalované, a to zejména v tom směru, zda nepochybila při posouzení možnosti aplikovat zvláštní opatření uvedená v § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců.

[9] Z obsahu správního spisu vyplývá, že stěžovateli bylo rozhodnutím žalované ze dne 4. 5. 2014, č. j. KRPA-165320-23/ČJ-2014-000022, podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců uloženo správní vyhoštění. Doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na 1 rok. Rozhodnutím žalované ze dne 25. 2. 2015, č. j. KRPA-69453-38/ČJ-2015-00022, bylo stěžovateli podle §

119 odst. 1 písm. b) bod 9 a § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců uloženo opět správní vyhoštění. Doba, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států, byla stanovena tentokrát na 3 roky. Usnesením ze dne 13. 12. 2016, č. j. 7 Azs 241/2016 - 29, NSS pro nepřijatelnost odmítl kasační stížnost ve věci žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Žalobce byl povinen vycestovat do 15. 1. 2017. Dne 26. 12. 2017 byl stěžovatel kontrolován policisty ve stanici metra Muzeum. Stěžovatel byl téhož dne omezen na osobní svobodě a následně bylo vydáno napadené rozhodnutí žalované.

[10] Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném ke dni rozhodnutí žalované, *zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je*
a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly,
b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), nebo
c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené.

[11] Ustanovení § 123c zákona o pobytu cizinců podrobněji upravuje institut finanční záruky.

[12] Žalovaná hodnotila, zda je možné v daném případě aplikovat zvláštní opatření ve smyslu výše uvedených ustanovení. Poukázala na skutečnost, že stěžovatel nemá na území České republiky stálou adresu, bydlí v bytě u přítelkyně nebo na stavbě, kde brigádně pracuje, nikde není oficiálně přihlášen k pobytu. Nemá finanční prostředky na složení finanční záruky a nechce vycestovat zpět do Moldavska, kde ho nic nečeká, přičemž vyjádřil přání zůstat v České republice, kde chce pracovat. Předešlé jednání stěžovatele, který v minulosti nerespektoval svou povinnost vycestovat z území České republiky, vzbudilo v žalované pochybnost, zda se stěžovatel podvolí povinnostem stanoveným správním orgánem. Stěžovateli již byla dána možnost dobrovolně opustit území České republiky, které stěžovatel nevyužil, a proto žalovaná dospěla k závěru, že uložení zvláštních opatření by bylo neúčelné a neúčinné. Od 16. 1. 2017 je stěžovatel na území České republiky nelegálně a maří výkon správního rozhodnutí. V tomto jednání stěžovatele spatřuje žalovaná snahu vyhnout se vycestování.

[13] Nejvyšší správní se ztotožňuje se stěžovatelem, že nelze připustit paušalizované rozhodování ve věcech zajišťovaných cizinců a že právní předpis členského státu musí být vždy vykládán v souladu se smyslem, cíli a požadavky návratové směrnice. S ohledem na výše uvedené má však za to, že v posuzované věci není rozhodnutí žalované paušální a není stiženo vadou nesprávného a nedostatečného posouzení možnosti uložení zvláštních opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců. Žalovaná totiž zjištěné skutečnosti řádně vyhodnotila jednotlivě i v souvislostech a na základě jejich posouzení dospěla k závěru, že v posuzované věci není možné aplikovat zvláštní opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců.

[14] Nejvyšší správní soud proto neshledal důvodnou ani námitku stěžovatele, že žalovaná svůj postoj založila pouze na skutečnosti, že stěžovatel setrval na území České republiky i poté, co uplynula doba k vycestování uložená v rozhodnutí o správním vyhoštění. Nejvyšší správní soud dále ve shodě se žalovanou i městským soudem konstatuje, že tato skutečnost rozhodně nesvědčí ve prospěch stěžovatele a vskutku z ní vyplývá, že stěžovatel v minulosti nerespektoval právní řád České republiky, a nelze mu tak v tomto ohledu důvěřovat, což v posuzované věci představuje jeden z důvodů vylučujících možnost uložení zvláštních opatření podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Žalovaná navíc individuálně vyhodnotila i další skutečnosti, které v případě stěžovatele vylučovaly uplatnění zvláštních opatření (nedostatek finančních prostředků, absenci stálého bydliště).

[15] K námitce stěžovatele, že městský soud se fakticky přihlásil k závěru, že jeho nezájem o soudní řízení ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, může vést k závěru o nemožnosti uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců, Nejvyšší správní soud v prvé řadě uvádí, že takto kategorický závěr z kasační stížností napadeného rozsudku městského soudu nevyplývá, neboť městský soud tento nezájem stěžovatele vyhodnotil v tom směru, že se nejedná o skutečnost svědčící v jeho prospěch. S tímto závěrem se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje. Stěžovateli lze přisvědčit potud, že uvedený nezájem nemůže sám o sobě představovat skutečnost vedoucí k závěru o nemožnosti uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Zároveň však platí, že se rozhodně nejedná o skutečnost ve prospěch uložení těchto opatření, neboť také tato skutečnost svědčí o laxním a nedůsledném přístupu stěžovatele ve vztahu k dodržování jeho povinností.

[16] S ohledem na výše uvedené má Nejvyšší správní soud za to, že žalovaná i městský soud v posuzované věci zohlednily veškeré relevantní skutečnosti, které správně vyhodnotily na základě relevantní právní úpravy. Nejvyšší správní se proto shoduje se žalovanou a krajským soudem, že k uložení zvláštních opatření nebyl dán důvod.

[17] Odkaz stěžovatele na judikaturu NSS není relevantní. V posuzované věci se totiž nejedná o situaci, kdy krajský soud nesprávně posoudil otázku možného použití zvláštních opatření, jako tomu bylo ve věci sp. zn. 1 As 132/2011 a sp. zn. 3 As 30/2011 (v této věci navíc žalovaná řádně nezdůvodnila, proč nepostačovalo uložit zvláštní opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců). Také ve věci sp. zn. 5 Azs 20/2016 se jednalo o skutkově a právně zcela odlišnou věc, v níž žalovaná při rozhodování o zajištění nezohlednila specifické okolnosti případu a městský soud dospěl k nesprávnému závěru, že v případě zajištění stěžovatelky podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců je vyloučeno přistoupit k uložení zvláštního opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[18] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[19] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti.

[20] Zástupci stěžovatele, který byl ustanoven městským soudem usnesením ze dne 9. 1. 2018, č. j. 2 A 2/2018 - 18, se podle § 35 odst. 9 s. ř. s. s přihlédnutím k § 7 bodu 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. c) a d) ve spojení s odst. 3 a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přiznává odměna za zastupování ve výši 6.200 Kč za dva úkony právní služby (další porada s klientem přesahující jednu hodinu, sepsání kasační stížnosti) a paušální náhrada hotových výdajů za tyto dva úkony v částce 600 Kč, celkem tedy částka 6.800 Kč. Jelikož ustanovený zástupce je plátcem DPH, jeho odměna se zvyšuje o tuto daň na částku 8.228 Kč, která mu bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. dubna 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu